

Radvanice a Bartovice

750!!!
OSTRAVA 1267 – 2017

Popis znaku – v modrém štítě zlato-stříbrný korunovaný gryf s červenou zbrojí držící v pařátech stříbrný štítek s červenými majuskulními písmeny R B.

Udělen Radou města Ostravy 4. 10. 1994.

Majuskulní písmena R B ve znaku městského obvodu představují iniciály z názvů původně samostatných obcí, zlatá horní polovina gryfa je inspirována barvou slezské orlice a reflektuje příslušnost ke Slezsku, stříbrná dolní polovina gryfa je inspirována barvou českého lva a reflektuje příslušnost obvodu k současnému státu, modré pole je odvozeno ze znaku města, jehož je obvod součástí.

1305

první písemná zmínka

1941

Radvanice připojení k Ostravě

1960

Bartovice připojení k Ostravě

1674

V roce 1674 se majitelem Bartovic a dílu Radvanic s osadou Lipina, které dříve náležely k polsko-ostřavskému panství Sedlnických z Choltic, stal Jan Jaroslav Skrbenský z Hřístě a na Šenově. Jeho otec pro něj nechal v Bartovicích vybudovat i zámek, který fungoval do roku 1738 jako správní středisko menšího samostatného panství. Skrbenský také zřídil v Bartovicích dva hospodářské dvory a jeden v Radvanicích, z něhož se později stal samostatný statek. Zemědělství či zemědělský průmysl byly důležitým zdrojem obživy radvanických i bartovických obyvatel až do 20. století. (Katastrální mapa Radvanic z roku 1836 zachycuje mj. objekt statku č. 1, zájezdní hostinec č. 2 a dominikální krčmu č. 6)

1858

Dlouholetý nájemce a později majitel radvanického statku Josef Neumann vyráběl při zdejších hostinci pálenku a zřejmě i pivo. V roce 1858 vybudoval nedaleko Lučiny pivovarskou dílnu a v jejím sousedství též palírnu. Pivovar následně převzal nejstarší Neumannův syn Emanuel, který jej přebudoval v moderní parostrojní závod. Lihovar provozoval mladší syn Leopold. Neumann oba podniky drželi až do roku 1908, respektive 1916. Pod názvem Dělnický pivovar byl závod znám až do konce první světové války, kdy jej vlastnila sociálně demokratická organizace. Pozdější akciový pivovar ukončil výrobu v důsledku velké hospodářské krize v roce 1937. Produkce lihovin se v Radvanicích udržela až do roku 1995.

1898

Již ve 40. letech 19. století nechal provést v blízkosti katastru Radvanic důlní podnikatel Hugo Salm knížka Reifferscheidt kutací práce. Uhlí však bylo v obci objeveno teprve v roce 1896. O dva roky později začala Ostravsko-karvinská montánní společnost s výstavbou jámy Ludvík, která byla plně dokončena až roku 1912. Od roku 1916 patřila do majetku Baňské a hutní společnosti. S rozvojem uhelné těžby začal strmě růst počet obyvatel Radvanic, který se mezi léty 1890 a 1910 více než ztrojnásobil. Pro horníky se

na území obce stavěly kolonie již od roku 1850 – Stará kolonie (pro jámu Salm v sousední Polské Ostravě), Nová kolonie (tzv. Kamčatka), Pod Kaplí, Nad Kaplí a kolonie Trnkovec.

1907

V letech 1904–1907 byl v Radvanicích vybudován samostatný farní chrám Neposkvrněného početí Panny Marie, slavnostně vysvěcený 14. června 1907. Prvním farářem byl ustanoven Ferdinand Štibor, který roku 1919 stanul v čele reformního hnutí v katolické církvi, demonstrativně se oženil a nakonec se stal zakladatelem a prvním biskupem Čs. církve husitské. V letech 1924–1925 proběhla v Radvanicích stavba Husova sboru včetně fary. V obci žila také početná komunita evangeliků, kteří si zde roku 1901 zřídili vlastní hřbitov, a několik rodin židovského vyznání, z nichž nejvýznamnější byla rodina Neumannů. V Bartovicích, které bývají přiřazeny do Šenova, stojí od roku 1834 kaple sv. Anny a sv. Jáchyma.

1909

Po více než desetiletém plánování zahájila na jaře roku 1909 svůj provoz Místní dráha Ostrava-Karviná. Úzkorozchodnou elektrickou dráhu vybudovalo s pomocí zemské půjčky město Moravská Ostrava. Díky dráze se obyvatelům Radvanic značně usnadnilo dojíždění za prací a místní průmyslové podniky získaly napojení na železniční síť. Dráha měla v Radvanicích jednu zastávku a nádraží s výhybnou kolejí, čekárnou, bytem přednosty a skladištěm zboží. Od konce 50. let byl provoz na dráze postupně likvidován. Od roku 1911 měly své napojení na železniční síť rovněž Bartovice, zastávka však byla v obci zřízena po několika urgencích teprve roku 1922. (Nádraží místní dráhy v Radvanicích kolem roku 1936).

1914

V roce 1914 byl založen Stavební spolek Bratrství pro výstavbu spiritistického domu v Radvanicích. Jednalo se o vůbec první objekt svého druhu v českých zemích. V roce 1920 splýnul radvanický spolek s Bratrským sdružením československých spiritistů

a vznikl tak Spiritistický spolek Bratrství. Radvanice se staly nejvýznamnějším centrem spiritismu (myšlenkového směru založeného na víře v nesmrtnost lidské duše a možnost komunikovat s dušemi zemřelých) v Československu. Od roku 1920 zde vycházel časopis Spiritistická revue, později Psychická revue, a Radvanice se roku 1931 staly místem konání sjezdu čs. spiritistů, kterého se zúčastnilo na tři tisíce lidí. Spolek existoval do roku 1949.

1938

Při polském záboru Těšínska byly v říjnu a listopadu 1938 připojeny k polskému státu části Radvanic jako Kamčatka, Křivec a větší část Šporovnice. Postiženo tak bylo celkem 34 domů s 400 obyvateli. Po vleklých jednáních a četných intervencích se podařilo ze záboru vyjmout jámu Ludvík. V Bartovicích bylo zábořem postiženo 14 domů s 80 obyvateli, obec přišla o 66 ha rozlohy. Kromě toho se musely obce vyrovnávat s přívalem stovek uprchlíků z Těšínska. Pro jejich ubytování byla v Radvanicích od roku 1939 budována kolonie nouzových domků V Pádě. Po skončení války došlo v důsledku návratu uprchlíků do původních domovů k výraznému poklesu počtu obyvatel. (Projekt nouzového domku uprchlíka Josefa Lorence)

1952

V roce 1952 bylo v Radvanicích založeno servisní a opravárenské pracoviště Ostravsko-karvinských dolů, pozdější Baňské strojírny. V témže roce zahájil činnost i Vědecko-výzkumný uhelný ústav, jehož účelem je zejména výzkum nových technologií ke zlepšení bezpečnosti práce horníků v hlubinných dolech. Činnost ústavu navazovala na tradici pokusné štolky, která byla zřízena u jámy Ludvík již roku 1931. Výzkumný ústav zaměstnával v 80. letech 20. století více než sedm set specialistů. Od roku 1957 se v Radvanicích nachází rovněž sídlo Hlavní baňské záchranné stanice, profesionálního záchranného sboru, který je v současnosti začleněn do integrovaného záchranného systému Moravskoslezského kraje. (Pohotovost baňských záchrannářů 1958)

